

Regjeringens milliardatsing: Dette er Norges seks nye forskningssentre for kunstig intelligens

Regjeringens KI-milliard er fordelt og det er besluttet å opprette seks nasjonale forskningssentre på kunstig intelligens. Sentrene skal forske på hvordan kunstig intelligens påvirker samfunnet, utvikle teknologien og styrke innovasjon og verdiskaping i næringsliv og offentlig sektor.

PUBLISERT 11. JUN. 2025 | OPPDATERT 16. JUN. 2025

– Kunstig intelligens endrer samfunnet vårt raskt. Vi skal ha kontroll over utviklingen, forstå teknologien og bruke kunstig intelligens for å styrke velferden og verdiskapingen i Norge. Nå får vi seks forskningssentre på toppnivå som skal lede an i dette viktige arbeidet, sier statsminister Jonas Gahr Støre.

Regjeringen har satt av minst 1 milliard kroner over fem år til forskning på kunstig intelligens. Sentrene skal utforske og gi kunnskap om teknologien, samarbeide med ledende fagmiljøer internasjonalt og styrke Norges evne til innovasjon.

– Dette er en merkedag for KI-forskningen i Norge. Her skal våre fremste kunnskapsmiljøer drive banebrytende forskning, som vil sette oss på det internasjonale KI-kartet. De skal sikre at vi får den beste og mest oppdaterte kunnskapen tilgjengelig i Norge. Sentrene består av fagmiljøer fra forskning, næringsliv og offentlig sektor, sier forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland.

Enorm interesse

Forskningsrådet mottok 50 søknader om å bli nasjonalt forskningssenter for kunstig intelligens. Bak søknadene stod mer enn 600 aktører, fra forskningsinstitusjoner i Norge og andre land, bedrifter og offentlige virksomheter.

De nye sentrene vil blant annet forske på ansvarlig, pålitelig og bærekraftig kunstig intelligens. De vil forske på roboter med innebygd kunstig intelligens og undersøke hvordan KI kan brukes i helse og industri, kreative yrker og utdanning.

– Samlet bidrar disse sentrene til å dekke tre spor: samfunnskonsekvenser, teknologi og Innovasjon. Her er det bygget KI-landslag som utfyller hverandre når det gjelder forskningstemaer og bruksområder, sier administrerende direktør i Forskningsrådet Mari Sundli Tveit.

Dette er de nye sentrene

Til sammen får nå de nye, nasjonale forskningssentrene for kunstig intelligens inntil 200 millioner hver over fem år.

Artificial Intelligence Centre for the Empowerment of Human Learning

Senteret skal utvikle nye modeller for menneske-KI interaksjon og læring og se på «hybrid intelligens», det vil si gjensidig felles læring for mennesker og maskiner.

Bruksområder er utdanning og opplæring i bredt, gjennom nye læringssystemer for skoler, arbeidslivet og i samfunnet generelt.

Blant de mange partnerne er UiB, NTNU, UiO, UiA, Høgskolen i Østfold, Sjøkrigsskolen, KS, Digital Norge, kommuner, skoler, statlige etater og bedrifter som LEARNLAB AS og flere andre.

Senteret skal ledes av Barbara Wasson (UiB) og Michalis Giannakos (NTNU).

The Norwegian Centre for Trustworthy AI

Senteret skal forske på hvordan KI-systemer kan gjøres mer nøyaktige, tolkbare, inkluderende og rettferdige. Prosjektet bidra til mer ansvarlig, pålitelig og ikke-diskriminerende KI anvendt i bl.a. politikkutvikling, helse og rettsvesen.

Blant de deltakerne er blant andre UiO, Norsk regnesentral, SINTEF, statlige etater innenfor skatte, helse, samferdsel og rettsvesen, kommuner og en rekke bedrifter innen bank og forsikring Equinor, Kongsberg Maritime, Norsk Hydro, DNV.

Senteret ledes av Arnoldo Frigessi (UiO).

Center for AI & Creativity

Senteret vil forske på hvordan KI fremmer og utfordrer kreativitet, blant annet på problemstillinger knyttet til opphavsrett og regulering. Forskningsresultatene er relevante for mange aktører, og særlig for kreative næringer som film, musikk, design og litteratur og for offentlige og private aktører innenfor helse, opplæring og kulturarv.

Blant de mange deltakerne er UiO, UiA, Norges Musikkhøgskole, Høyskolen i Innlandet, TONO, NRK, KunstSilo og en rekke bedrifter.

Senteret skal ledes av Alexander Refsum Jensenius (UiO).

Norwegian Centre for Embodied AI

«Embodied AI» henviser til KI integrert i en fysisk «kropp» – typisk en robot, og sammen vil partnerne se på hvordan man kan bygge robotsystemer med innebygd KI som er generaliserbare på tvers av robotplattformer. Bruksområdene er mange, som forsvar, maritim sektor, transport og helse.

Blant de mange deltakerne er NTNU, OSLOMET, UiT, SINTEF, FFI, NORCE, Statens vegvesen, Hovedredningssentralen, Kongsberg, Maritime Robotics AS og en rekke andre.

Senteret skal ledes av Kostas Alexis (NTNU).

Norwegian Centre for Sustainable, Risk-averse and Ethical AI

Senteret vil forske på hvordan man kan utvikle KI som svarer på bærekraftsmål om energiforbruk, sikkerhet og ansvarlighet, bl.a. ved å se på KI-modellers miljøpåvirkning, etikk, risiko og robusthet. Bruksområder er finans/økonomi, fornybar energi, klima og maskinvare.

Blant de mange partnere er Simula, BI, UiO, NTNU, UiT, CICERO, Norges Bank, Dolphin, Rystad Energi og flere andre.

Senteret skal ledes av Baltasar Beferull-Lozano (Simula) .

Norwegian Centre on AI for Decisions

Senteret vil kombinere ulike KI-teknikker for å tolke sensordata fra fysiske prosesser i industri og kritisk infrastruktur, og vil utforske hvordan KI kan brukes til beslutningsstøtte der tillit til beslutninger opprettholdes. Bruksområder er KI-baserte beslutningssystemer for bedre beslutninger i sektorer som energi, helse, logistikk og prosessindustri.

Blant de mange partnere er Sintef, NTNU, SimulaMET, St. Olavs hospital, statlige aktører innen bygg, energi, transport og en rekke bedrifter som Aneo AS, Kongsberg Maritime, Aker BP, Hydro, Elkem og DNV med flere.

Senteret skal ledes av Sebastien Gros (NTNU) og Signe Riemer-Sørensen (SINTEF).

Oversikt over partnere

The Norwegian Centre for Trustworthy AI

Forskningspartnere	Offentlig/private brukerpartnere
UiO, NR, SINTEF, UiT, UiB, OsloMet, BI, Høgskulen i Volda, UiS, NORCE Statistisk Sentralbyrå, Norsk Utenrikspolitisk Institutt, Polithøgskolen, Norges Geotekniske Institutt, UC Berkeley, Startuplab AS, Transportøkonomisk Institutt, CICERO Senter for klimaforskning, The European Centre of Tort and Insurance Law, University College London, University Of Cambridge, Ahus. Prosjektleder: Arnoldo Frigessi (UiO)	Equinor ASA, Kongsberg Maritime AS, DNV AS, Norsk Hydro ASA, Gjensidige Forsikring ASA, Statkraft AS, Aars AS, Sparebanken Møre, DNB ASA, Aleap AS, Ruter AS, ABB AS, Construction City Cluster As, Statens Vegvesen, Helse Sør-Øst RHF, Skatteetaten, NAV, Oslo Pensjonsforsikring AS, Domstoladministrasjonen, Folkehelseinstituttet, Digitaliseringsdirektoratet, Utlendingsdirektoratet, Politidirektoratet, Øygarden Kommune, Arkivverket, Norsk Nukleær Dekommisjonering, Trondheim Kommune, Standard Norge, Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet, med flere.

Center for AI & Creativity

Forskningspartnere	Offentlig/private brukerpartnere
UiO, AHO, BI, HIØ, HVL, INN, Kristiania, NB, NILU, NLA, NMH, NORD, NORSUS, NTNU, SimulaMet, Sintef, UiA, UiB, UiT og internasjonale partnere Prosjektleder: Alexander Refsum Jensenius (UiO)	ANNO, Atelier Nord, BEK, Bergen Internasjonale Festival, Borealis, Cultiva, DHKO, Fynd Reality AS, GramArt, GRAMO, Halogen AS, Hamarregionen Utvikling, HelseINN, JM Norway, Kilden Teater og Konserthus, KODE Kunstmuseer og Komponisthjem, Kulturskolerådet, Kulturtanken, Media Cluster Norway AS, Multikjetil AS, Nasjonalmuseet, Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen, Notam, NOPA, Norwegian AI Cloud, NRK, Oslo Kreativ AI, Polyfon, PUNKT, Reimagine AS, Sarepta Studio AS, Skapia, Skolene i Innlandet, StoryPhone AS, Teknisk Museum, TEKS, TONO, Ultima, Vest - Agder Museum, VRINN

Norwegian Centre for Embodied AI

Forskningspartnere	Offentlig/private brukerpartnere
NTNU, UiO, OSLOMET, UiTø, SINTEF, FFI, NORCE og internasjonale partnere. Prosjektleder: Kostas Alexis (NTNU)	Statens vegvesen, Hovedredningssentralen, Kongsberg D&A, Maritime Robotics AS, SKARV TEC, EELUME, AUTOAGRI, NORBIT, WATER LINKED, SCOUTDI, UBIQ AEROSPACE

Norwegian Centre for Sustainable, Risk-averse and Ethical AI

Forskningspartnere	Offentlig/private brukerpartnere
Simula, BI, UiO, NTNU, UiT, CICERO, IFE, ISF, SINTEF og internasjonale partnere. Prosjektleder: Baltasar Beferull-Lozano (Simula)	Norges Bank, Dolphin, Rystad Energi, Scalamem AS, Finance Innovation, Refinitiv Norge AS.

Norwegian Centre on AI for Decisions

Forskningspartnere	Offentlig/private brukerpartnere
NTNU, SINTEF AS, SINTEF ENERGI AS, SINTEF MANUFACTURING AS, SINTEF OCEAN AS, IFE, NMBU, Norce Research AS, SimulaMET, TØI, UiO, Meteorologisk Institutt og internasjonale partnere.	Å Energi AS, Aker BP AS, Aneo AS, AtB AS, Autronica Fire & Security AS, Avinor AS, BAMA Gruppen AS, Benteler Automotive Raufoss AS, Borregaard AS, Cyberforsvaret, Cybernetica AS, DNV AS, Elkem ASA,

Forskningspartnere	Offentlig/private brukerpartnere
Prosjektledere: Sebastian Gros (NTNU) og Signe Riemer-Sørensen (SINTEF)	Equinor Energy AS, Gassco AS, Glitre Nett AS, Haste AS, Helseplattformen AS, House of Knowledge AS, Hydro Aluminium AS, IC Technology AS, ITS Norway, Jotun AS, Kongsberg Discovery AS, Kongsberg Maritime AS, KPMG AS, KS-Kommunesektorens Organisasjon, Mesta AS, Microsoft Norge AS, Nord Pool AS, Norhead, Nye Veier AS, Oslo Kommune, Posten Bring AS, Properate, Senti sytems, Skagerak Kraft AS, Smart Innovation Norway AS, Solution Seeker AS, SparkPark AS, St. Olavs Hospital HF, Statens Vegvesen, Statkraft AS, Statnett, Statsbygg, Sykehusapotekene HF, Sykehuset Østfold HF, Sykehuspartner HF, Tensio AS, Trondheim Kommune, Veidekke Entreprenør AS, Vianode AS

Artificial Intelligence Centre for the Empowerment of Human Learning

Forskningspartnere	Offentlig/private brukerpartnere
UiB, NTNU, UiO, HiØ, Sjøkrigsskolen, USN, Universitetet i Agder, Uflorida.us, Uof.OULU Finland, U.Murcia Spania. Prosjektledere: Barbara Wasson (UiB) og Michalis Giannakos (NTNU)	SIKT.no, VESTLAND FK, VESTFOLD FK, KS-Kommunesektorens Organisasjon, Digital Norway, Bergen Brannvesen, Statsforvaltaren i Vestland, Nordland FK, Trondheim Kommune, Trøndelag Nettskole, Nettskolen Troms, LEARNLAB AS, VISMA FLYT AS, LEVATO AS, Midlaier AS, CAPGEMINI, KAHOOT! AS, European Edtech Alliance e.V.

Meldinger ved utskriftstidspunkt 21. juni 2025, kl. 15.32 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.